

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

МАЛ ЭМНЭЛГИЙН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН ХУРААНГУЙ АУДИТЫН ТАЙЛАН

Аудитын код: БУА-2024/09/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Булган аймаг
2024 он

Булган аймаг дахь ТАГ-ын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ
Утас:70342580 Цахим хаяг: Erdene.B@audit.local
Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол
Утас: 70342716 Цахим хаяг: EnkhtsoodoJ@audit.gov.mn
Майкрофт аудит ХХК аудитор: Г.Майцэцэг
Утас: 89107138 Цахим хаяг:
gombodorjmaitsetseg@gmail.com
Ахлах Аудитор: Ц.Цэрэнхүү
Утас:99183485 Цахим хаяг:
tserenkhuu_audit@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-2580
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 97

танай _____ ны № _____ т

АЙМГИЙН МАЛ ЭМНЭЛГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА Г.ОДСҮРЭН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мал эмнэлэгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мал эмнэлэгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэхбайгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Мал эмнэлгийн газар нь 3 хөтөлбөр 4 зориулалт арга хэмжээний хүрээнд 1,530,279.5 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж гүйцэтгэлээр 1,411,741.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

ХХААХҮ-ийн Сайдын 2023 оны 01 сарын 18-ны өдрийн А/17 дугаар тушаалаар 60 хүний бүтэц орон тоотой үйл ажиллагаа явуулахаар шийдвэрлэснийг 2023 онд 49 орон тоотой үйл ажиллагаагаа явуулжээ.

Тайланд онд 7,931.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч 63,604.5

006020208

мянган төгрөгийн хөрөнгө акталж 659,851.6 сая төгрөгний хөрөнгөтэй болсон байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

Хоёр:АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

ДАНС	Балансын Үзүүлэлт	ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	312,087,748.31	473,598,955.14
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	312,087,748.31	473,598,955.14
351	Түүхий эд материал	283,055,012.93	433,703,008.06
35110	Тусгай зориулалттай материал	186,155,655.36	189,023,155.36
35130	Эм боох материал	96,899,357.57	244,679,852.70
354	Хангамжийн материал	29,032,735.38	39,895,947.08
35410	Бичиг хэргийн материал	1,784,880.0	1,376,780.0
35420	Аж ахуйн материал	4,214,880.0	9,037,898.0
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		1,488,760
35440	Түлш шатах тослох материал	1,482,199.70	2,212,080.0
35450	Барилгын засварын материал	589,000	1,576,000
35470	Бусад хангамжийн материал	20,961,775.58	24,168,329.08
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	393,223,089.40	455,062,221.55
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	393,223,089.40	455,062,221.55
392	Биет хөрөнгө	323,367,089.47	365,138,721.62
39201	Барилга, байгууламж	154,513,499.57	171,119,539.57
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,432,217.35	-33,167,606.19
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	122,852,156.79	161,852,156.79
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-48,648,441.60	-85,200,915.00
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	322,372,200.73	195,672,993.90
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-223,058,903.07	-69,052,008.26
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	69,079,567.10	39,787,413.10
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,310,772.70	-15,872,852.29
393	Биет бус хөрөнгө	69,855,999.93	89,923,499.93
39301	Програм хангамж	1,980,000	1,980,000
39302	Хасагдуулга	-1,100,000.07	-1,496,000.07
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	68,976,000	89,439,500
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	705,310,837.71	928,661,176.69
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	29,450,900	0
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	29,450,900	0
413	Өглөг	29,450,900	0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	29,450,900	0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	675,859,937.71	928,661,176.69
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	675,859,937.71	928,661,176.69
512	Хуримтлагдсан үр дүн	623,770,610.01	876,571,848.99
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	636,727,097.95	623,770,610.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-12,956,487.95	252,801,238.98
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	52,089,327.70	52,089,327.70
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	705,310,837.71	928,661,176.69

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,093,294,829.21	5,336,578,671.96
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	889,556,708.21	1,796,656,571.96
120	Нийтлэг татварын бус орлого	889,556,708.21	1,796,656,571.96
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,767,000.00	2,598,900.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	2,767,000.00	2,598,900.00
120017	Бусад үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	47,027,628.88	101,794,763.22
120018	Бусад үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	839,762,079.33	1,692,262,908.74
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,203,738,121.00	3,539,922,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	896,245,521.00	2,003,144,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,307,492,600.00	1,536,777,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	646,399,320.00	700,488,440.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	249,846,201.00	1,302,656,160.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)		
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	579,721,432.00	940,502,712.24
210101	Цалин	440,789,796.00	518,931,936.91
210102	Нэмэгдэл цалин	91,227,913.00	317,926,851.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,783,661.00	34,464,497.00
210104	Урамшуулал	20,920,063.00	69,179,427.33
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	80236,263.76	126,145,751.60
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	52,714,418.37	89,668,625.78
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	6,188,076.55	8,759,074.25
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	7,827,121.16	8,867,064.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	1,298,536.45	1,906,029.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	12,208,111.23	16,944,958.78
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	69,106,454.22	71,401,730.16
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	4,330,523.22	4,276,344.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	41,553,331.00	56,025,981.21
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	4,790,600.00	4,955,404.95
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59,282,915.30	72,198,451.60
210401	Бичиг хэргийн материал	6,607,660.00	7,194,287.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	24,291,676.30	27,620,653.70
210403	Шуудан холбоо интернетийн төлбөр	6,223,831.62	4,031,900.00
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	3,558,750.00	6,021,925.00
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	18,600,997.38	27,329,688.90
2105	Нормативт зардал	1,054,152,973.19	1,775,152,388.31
210501	Эм	1,054,151,183.19	1,775,152,388.31

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,790.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,925,867.76	33,130,150.00
210601	Багаж хэрэгсэл	2,934,387.76	647,700.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	2,690,850.00	532,600.00
210604	Урсгал засвар	10,300,630.00	31,949,850.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,213,500.00	26,198,350.00
210702	Дотоод томилолтын зардал	9,213,500.00	26,198,350.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,054,152,973.19	1,775,152,388.31
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,008,799,200.00	1,742,862,480.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	432,000.00	424,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээний төлбөр	771,500.00	378,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	487,722.50	169,972.50
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	7,920,000.00	5,272,900.00
210807	Газрын төлбөр	164,004.00	270,918.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,927,938.52	65,259,531.07
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,558,450.00	17,372,900.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	39,369,488.52	47,886,631.07
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	176,109,545.90	224,409,796.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	80,697,130.00	90,037,124.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		4,721,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	79,32,130.00	82,507,124.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	1,655,000.00	2,808,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	95,412,415.90	134,372,672.50
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	95,412,415.90	134,372,672.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	-12,956,487.95	252,801,238.98
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	-12,956,487.95	252,801,238.98
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)		
5	НИЙТ ҮР ДҮН (V=III+IV)	-12,956,487.95	252,801,238.98

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

ДАНС	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,206,505,121.00	3,542,521,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,767,000.00	2,598,900.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,767,000.00	2,598,900.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,767,000.00	2,598,900.00
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,767,000.00	2,598,900.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,203,738,121.00	3,539,922,100.00

1310	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,307,492,600.00	1,536,777,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,307,492,600.00	1,536,777,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	646,399,320.00	700,488,440.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан	249,846,201.00	1,302,656,160.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	2,206,505,121.00	3,534,524,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,206,505,121.00	3,534,524,000.00
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,030,395,575.10	3,310,114,203.50
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	579,721,432.00	940,502,712.24
210101	Үндсэн цалин	440,789,796.00	518,931,936.91
210102	Нэмэгдэл	91,227,913.00	317,926,851.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	26,783,660.00	34,464,497.00
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	20,920,063.00	69,179,427.33
2102	Ажил олгочоос нийгтийн даатгалд төлөх шимтгэл	80,236,263.76	126,145,752.60
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	52,714,418.37	89,668,625.78
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	6,188,076.55	8,759,074.25
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	7,827,121.16	8,867,064.22
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	1,298,536.45	1,906,029.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	12,208,111.23	16,944,958.78
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	69,106,454.22	71,386,330.16
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	4,330,523.22	4,276,344.00
210302	Түлш, халаалтын зардал	38,001,600.00	56,025,981.21
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	8,342,331.00	4,940,004.95
210304	Байрны түрээс	18,432,000.00	6,144,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,288,011.62	45,510,278.00
210401	Бичиг хэрэг	5,456,200.00	6,022,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	22,469,080.00	28,275,078.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,223,831.62	4,031,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,138,900.00	7,181,300.00
2105	Нормативт зардал	257,192,312.00	263,396,760.00
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	256,347,522.00	262,632,880.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	844,790.00	763,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,774,575.00	39,075,770.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,686,150.00	5,943,220.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллийн хэрэгсэл	1,592,625.00	1,961,900.00
210604	Урсгал засвар	6,495,800.00	31,170,650.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,213,500.00	26,198,350.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,213,500.00	26,198,350.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	982,723,526.50	1,780,572,450.50

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	980,148,300.00	1,773,981,860.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	432,000.00	424,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	771,500.00	378,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	487,722.50	244,472.50
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	720,000.00	5,272,900.00
210807	Газрын төлбөр	164,004.00	270,918.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	139,500.00	17,325,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	139,500.00	17,055,800.00
210902	Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		270,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж урамшуулал		4,721,500.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	79,023,130.00	82,507,124.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	1,665,000.00	2,808,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	95,412,415.90	134,372,672.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	95,412,415.90	134,372,672.50
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)		7,997,000.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		
225106	Тоног төхөөрөмж		7,997,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)		
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		-7,997,000.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
	ДАНС	511 ⁺	51,300.00	51210+51220	
C01	2022 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	-	52,089,327.70	636,727,097.95	688,816,425.65
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	52,089,327.70	636,727,097.95	688,816,425.65
C04	Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	-12,956,487.95	-12,956,487.95
C08	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	-	52,089,327.70	623,770,610.01	675,859,937.71
D01	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	-	-	-	-
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	52,089,327.70	623,770,610.01	675,859,937.71
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	252,801,238.98	252,801,238.98
D09	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	-	52,089,327.70	876,571,848.99	928,661,176.69

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨ Ө	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	123,559,986.1 1	(123,559,986.1 1)	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН				
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН				
210	Бараа, үйлчилгээний зардал				
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,043,236,300.00	905,148,048.24	138,088,251.76	86.77
210101	Үндсэн цалин	573,611,600.00	518,931,936.91	54,679,663.09	88.34
210102	Нэмэгдэл	371,564,800.00	282,572,187.00	88,992,613.00	76.55
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	34,174,500.00	34,464,497.00	-282,997.00	146.57
210104	Урамшуулал	63,885,400.00	69,179,427.33	-5,294,027.33	102.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	133,496,800.00	121,420,194.60	12,076,605.40	92.06
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,77,600.00	84,943,067.78	5,834,532.22	94.37
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,679,900.00	8,759,074.25	1,920,825.75	84.24
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	8,543,900.00	8,867,064.22	-323,164.22	103.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,130,000.00	1,906,029.57	229,970.43	90.19
210205	Эрүүл мэндийн даатгал				
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	73,829,100.00	71,386,330.16	2,442,769.84	94.93
210301	Гэрэл цахилгаан	5,573,900.00	4,276,344.00	1,297,556.00	74.80
210302	Түлш, халаалт	57,303,800.00	56,025,981.21	1,277,818.79	110.11
210303	Цэвэр, бохир ус	4,807,400.00	4,940,004.95	-132,604.95	96.91
210304	Байрны түрээс	6,144,000.00	6,144,000.00		100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	38,848,400.00	34,348,400.00	4,500,000.00	94.97
210401	Бичиг хэрэг	5,708,700.00	6,022,000.00	-313,300.00	103.55
210402	Тээвэр (шатахуун)	16,745,200.00	17,113,200.00	-368,000.00	100.97

21040 3	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	4,361,100.00	4,031,900.00	329,200.00	95.05
21040 6	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	12,033,400.00	7,181,300.00	4,852,100.00	59.68
2105	Нормативт зардал	17,386,800.00	17,359,160.00	27,640.00	66.61
21050 1	Эм бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	16,622,900.00	16,595,260.00	27,640.00	49.92
21050 3	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	763,900.00	763,900.00		100.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	39,540,900.00	44,035,770.00	-4,494,870.00	111.37
21060 1	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,444,900.00	13,940,220.00	-4495,320.00	147.60
21060 3	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	1,961,900.00	1,961,900.00		100.00
21060 4	Урсгал засвар	28,134,100.00	28,133,650.00	450.00	100.
2107	Томилолт, зочны зардал	14,066,600.00	12,495,250.00	1,571,350.00	90.49
21070 2	Дотоод албан томилолт	14,066,600.00	12,195,250.00	1,571,350.00	90.49
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	116,059,800.0	115,185,750.5	874,049.50	75.93
21080 1	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	108,689,100.0	108,595,160.0	93,940.00	76.67
21080 2	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	424,200	424,200		100.00
21080 3	Даатгалын үйлчилгээ	378,100.00	378,100.00		100.00
21080 4	Тээврийн хэрэгслийн татвар	244,800.00	244,472.50	327.50	99.87
21080 6	Мэдээллийн технологийн зардал	5,272,900.00	5,272,900.00		100.00
21080 7	Газрын төлбөр	1,050,700.00	270,918.00	779,782.00	25.79
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	325,800.00	325,800.00		100.00
21090 1	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,800.00	55,800.00		100.00
21090 2	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	270,000.00	270,000.00		100.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	53,489,000.00	90,037,124.00	-36,548,124.00	168.33
21320 0	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,150,000.00		1,150,000.00	
21320 4	Ажил олгогчоос олгох бусад, тэтгэмж урамшуулал		4,721,500.00	-4,721,500.00	

21320 9	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	1,658,500.00	2,808,500.00	-1,150,000.00	169.34
21320 7	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	50,680,500.00	82,507,124.00	-31,826,624.00	162.82
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	60.00	41.00	19.00	68
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-	-	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	60.00	41.00	19.00	68.33
62000 1	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
62000 2	Гүйцэтгэх ажилтан	49.00	26.00	23.00	53.06
62000 3	Үйлчлэх ажилтан	10.00	14.00	-4.00	140.00
12000	Нийтлэг татварын бус орлого	2,500,000.00	2,589,900.00	-98,900.00	103.96
12100	Банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл				
12200	Тусламжийн орлого	1,527,779,500.00	1,400,142,927.50	118,636,572.50	79.93

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,534,524,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,534,524,000.00
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,310,114,203.50
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	940,502,712.24
210102	Нэмэгдэл	518,931,936.91
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	126,145,752.60
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,668,625.78
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	45,510,278.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,275,078.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,325,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,055,800.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР (II)	3,539,922,100.00
1310	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,536,777,500.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,536,777,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан	700,488,440.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан	1,302,656,160.00

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 900.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 900.0 мянган төгрөгийн төлбөрийн 1 акт тогтоож, 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт: 3.1.1 Тайлант хугацаанд ажлаас чөлөөлөгдсөн 3 иргэнд 900,0 мянган төгрөгийн буцалтгүй тэтгэмж гаргасан нь зориулалтын бус зардал гаргасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.6. "бүх зардал", санхүүгийн тайлангийн үнэлгээ, хэмжилт гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангаж, хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэлт: Төлбөрийн акт тогтоох

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөх асуудал илрээгүй.

3.3 Зөвлөмж

Илрүүлэлт: 5.3.1 Шатахууны тайлан, жолоочийн замын хуудсыг стандартын дагуу хөтлөх, спидометрийн заалтыг дахин нягтлан шалгаж байх, шатахууны зарцуулалтын тооцоог нягтлаж байх зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй.

Шийдвэрлэлт: Зөвлөмж өгүүлбэрээр

Илрүүлэлт: 3.3.2 Байгууллагын цалингийн батлагдсан орон тоог баримтлан нярвыг бүтэн орон тоо дээр мэргэжлийн хүн ажиллуулах

Шийдвэрлэлт: Зөвлөмж өгөх

Илрүүлэлт: 3.3.3 Шилэн дансны нэгдсэн системд 175 мэдээлэл байршуулахаас 2 мэдээллийг хугацаа хоцруулан байршуулсан байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3. "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэлт: Зөвлөмж өгөх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

